ÁLLAMI GAZDASÁGOK

AZ ÁLLAMI GAZDASÁGOK IGAZGATÓSÁGÁNAK LAPJA

ORSZÁGOS MUNKAÉRDEKVÉDELMI HIVATALA KÖNYVTÁRA 1951 FEB.

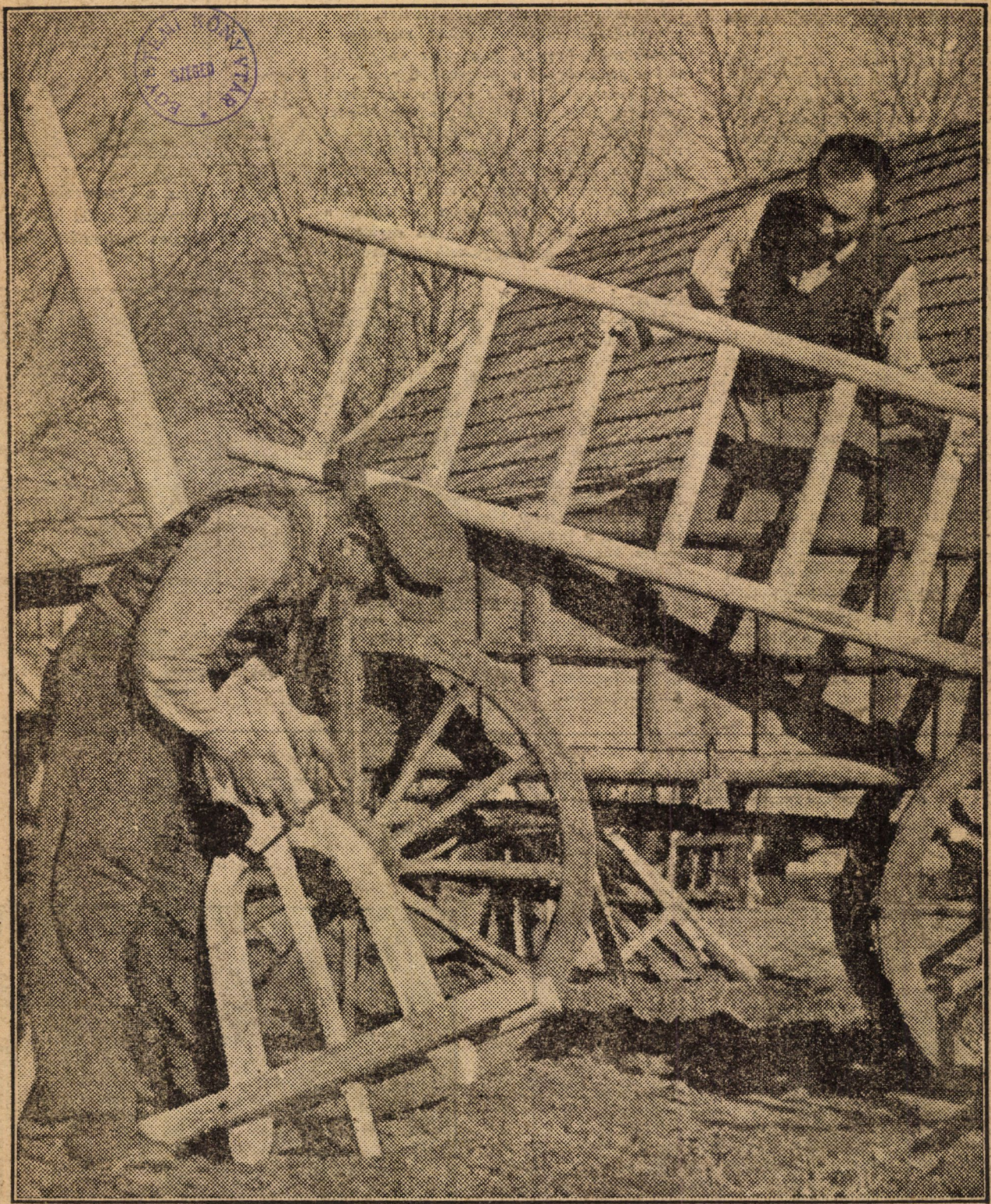

III. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM. 1951. FEBRUÁR HÓ

Ahol jól harcolnak ahol rosszul harcolnak

a magasabb termelékenységért

A klementinai állami gazdaságban a gazdaságvezető a termelési értekezlet előtt a háromszög ülésen alaposan megtárgyalta az alapbéremelést és normarendezést. A DÉFOSZ-titkár is áttanulmányozta az új normák bevezetéséről szóló határozatot. A beszámoló világos, mindenki számára érthető volt: s a dolgozók a jól előkészített termelési értekezleten egymás után hozzászóltak, majd élénken érdeklődtek az egyes munkákra megállapított normák iránt. A DÉFOSZ titkár, mindjárt az értekezleten egy nagy táblán kiszámolta az új normák szerint járó béreket. A gazdaság dolgozói megértették az alapbéremelés és normarendezés jelentőségét, elégedetten távoztak az értekezletről.

★

A csongrádmegyei állami gazdaságok a normarendezéssel kapcsolatban megtartott termelési értekezletekre meghívták az időszaki dolgozókat is, akik most fognak szerződni. Az alaposan előkészített értekezleten számos hozzászólás hangzott el s a dolgozók közül sokan vállalást tettek az új normák teljesítésére, sőt túlteljesítésére.

Andráshidán az állami gazdaság dolgozói zászlóval, énekszóval vonultak az értekezletre, s örömmel fogadták az új, igazságos normákat. A vattai gazdaságban Soltész Ádám fogatos elmondta, hogy a szállításokra tavaly nem volt norma s így munkájának nagyrészét nem tudta teljesítménybérben elvégezni. Megelégedéssel veszi tudomásul, hogy most már minden munkáját teljesítménybérben végezheti. A nógrádkövesdi állami gazdaságban Pánczél István a trágyaszállításra megállapított norma túlteljesítésére mindjárt párosversenyre hívta ki Kucsera Istvánt.

Az emődi állami gazdaság vezetője — más, „fontosabb" tennivalóra való hivatkozással — nem vett részt a normarendezéssel kapcsolatban megtartott üzemi értekezleten. A beszámolót az agronómus tartotta meg, aki arról beszélt, hogy „nem kell megijedni, mert az új normák lazák, azokat mindenki túl fogja teljesíteni." — A gazdaságvezető később kijelentette, hogy azért nem ment el az értekezletre, mert népszerűségét féltette. Amikor megmagyarázták neki, hogy milyen rossz szolgálatot tett a gazdaság és a dolgozók ügyének, új értekezletet hívott össze s azon már résztvett. Meg kell mondani, hogy az emődi gazdaságvezető nehezen és elég későn szánta rá magát, hogy — teljesítse kötelességét. Az ilyen ingadozás, a látszólag nehezebb feladatok elől való megfutamodás méltatlan ahhoz, aki egy gazdaságban az állam, a dolgozó nép ügyét képviseli. És egyáltalán nem növeli a gazdaságvezető „népszerűségét."

★

Egyes megyékben a megyeközpont-vezetők is türhetetlen lazasággal kezelik az alapbéremelés és normarendezés ügyét, mint például Fejér megyében, ahol a központvezető szerint „a normarendezés a bérfelelősökre tartozik." Ezek szerint a központvezető a megye gazdaságainak termelékenységéért sem felelős, s mert hiszen az új normák bevezetésének legfőbb célja a termelékenység emelése. De hát akkor miért felelős a megyeközpont-vezető? — A rossz példa persze hamar követőkre akad. Fejér megyében a termelési értekezletekre egyszerre két gazdaságvezető lett „beteg": a kápolnásnyéki gazdaságban pedig — mely nemrégiben a Szabad Népben komoly kritikát kapott — nem közölték pontosan az értekezlet időpontját, nem gondoskodtak elegendő ülőhelyről, — s a dolgozók egyrésze részt sem vett az értekezleten. Több kötelességtudást, felelősséget ezekben a gazdaságokban!

Kitüntetett állami gazdasági dolgozók

Kovács János, a besenyszögi állami gazdaság rizstelepvezetője. 82 holdon 37.19 mázsás átlagos rizstermést takarított be

Kerekes Pál, a mezőhegyesi állami gazdaság sertésgondozója. 40 kocánál 12.7 darabos választási átlagot, a malacoknál 17.32 kilós átlagsúlyt ért el

A balatonújhelyi állami gazdaság szinjátszói

Balatonújhelyen jól dolgozik az állami gazdaság kultúrgárdája. A színjátszó-csoport nemrégiben a «Jámbor Jeremiás» című jelenetet adta elő, nagy sikerrel

Alapbéremelés és normarendezés

Állami gazdaságaink az elmúlt esztendőben jelentős lépést tettek előre a fejlődés útján. Összterületük 800.000 hold fölé emelkedett. Az ötéves terv első esztendejének nagyarányú beruházásai révén igen sok korszerű mezőgazdasági géphez, felszereléshez jutottak: emellett számos modern gazdasági- és lakóépületet kaptak. A területi növekedés s a technikai színvonal emelkedése nagyban hozzájárult ahhoz, hogy állami gazdaságaink jobban meg tudták valósítani a nagyüzemi termelés feladatait: s fokozottabb mértékben látták el minőségi vetőmagvakkal, tenyészállatokkal a termelőszövetkezeteket s az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztságot, mint egy esztendővel azelőtt.

Az állami gazdaságok termelési eredményei azonban még mindig nincsenek arányban a rájuk fordított munkával és beruházásokkal. A gazdaságok általában magas önköltséggel, túldrágán termelnek; sőt nem kevés az olyan gazdaság, mely ráfizetéssel, vagy majdnem ráfizetéssel gazdálkodik. Nagyrészük nem teljesíti azt az elsőrendű feladatát, hogy minél több árugabonát s más élelmet, nyersanyagot adjon a népgazdaságnak. Mindebből világosan látható, hogy ebben az esztendőben jelentősen emelni kell állami gazdaságaink termelési színvonalát, gazdaságainkban a munka termelékenységét. És ehhez — a vezetésben, munkaszervezésben, munkafegyelemben, ellenőrzésben és másutt tapasztalható hibák lazaságok felszámolása mellett — meg kell változtatni az eddig érvényben volt, elavult s a fejlődést gátló bérrendszert.

Állami gazdaságainkra is teljes mértékben vonatkozik Gerő elvtársnak, a Központi Vezetőség 1950 május 31-i ülésén tett megállapítása: **„A normák lazasága és elavultsága, a normák területén mutatkozó tarkabarkaság és egyenlőtlenség mindinkább a népgazdaságunkban mutatkozó hibák felszámolásának, a termelékenység gyors, egyenletes, folyamatos emelkedésének, egész további előrehaladásunknak legnagyobb fékjévé és akadályozójává vált.”** Állami gazdaságainkban eddig azok a normák voltak érvényben, melyeket még akkor állapítottak meg, amikor a gazdaságok gépesítési színvonala jóval alacsonyabb volt, kevesebb igaerővel rendelkeztek, földjeik jelentős része szétszórt parcellákból állt. Ezekkel a normákkal az elmúlt évben, fejlettebb technikával, összevont táblákon természetesen erőlködés nélkül lehetett magasabb teljesítményeket elérni. Maguk a legjobb, legöntudatosabb dolgozók is szóvátették, hogy igen sok 250—300 százalékos teljesítmény nem állt arányban az elért terméseredményekkel, — s e teljesítményeket a technika teljes kihasználása, jó munkaszervezés tapasztalatcsere nélkül is el tudták érni. Gönczi István, a kőrösszegi állami gazdaság dolgozója, például azt írja, hogy tavaly állandóan 280—300 százalékra teljesítették a normát s különösen a növényápolásnál, könnyen megkerestek napi 45—50 forintot. Ezek a normák a dolgozókat nem ösztönözték a gépek magasfokú kihasználására, a fejlett munkamódszerek elsajátítására és alkalmazására, a munka termelékenységének állandó fokozására: e normák tehát nem segítették elő állami gazdaságaink termelési színvonalának emelését, az önköltség csökkentését. Február 1-től kezdődően ezért hajtunk végre állami gazdaságainkban alapbéremelést és normarendezést, ezért lép életbe a kollektív szerződés kiegészítése.

Az alapbéremelést és normarendezést — a gépesítés, felszerelés magasabb színvonala mellett — az teszi lehetővé, hogy állami gazdaságainkban is emelkedik a dolgozók politikai öntudata, szakképzettsége. Jobb a munkaszervezés, munkafegyelem, mint egy évvel ezelőtt. A munkaverseny kezd kibontakozni, komolyabb méreteket ölteni. A dolgozók kezdik világosabban felismerni a haza erősödése és saját életszínvonaluk emelkedése közötti összefüggést; s azt, hogy hazánk fejlődése s az ő egyéni boldogulásuk csak a munka magasabb termelékenységének alapján lehetséges. Ez a felismerés, a politikai öntudat növekedése nagyban hozzájárult ahhoz, hogy állami gazdaságainkban is mind jobban nő azoknak a dolgozóknak a száma, akik az elavult normákat megdöntve, új magas teljesítményeket érnek el; akik a technika jó kihasználásával, tudományos módszerekkel, újításokkal, észszerűsítésekkel, jó munkaszervezéssel segítik előre a termelékenység fokozását, akik munkaterületük mestereivé válnak. Ezekből az élenjáró dolgozókból kerültek ki a legjobbak, kik nemrégiben Munkaérdemrendet kaptak; s kik példát mutatnak valamennyi állami gazdasági dolgozó számára.

Az alapbéremelés és normarendezés nemcsak az állami gazdaságok termelési színvonalának emelését, hanem a dolgozók legsajátabb érdekeit is szolgálja. A régi normák már nem eléggé szolgálták a dolgozók érdekeit. Egyrészt azért nem, mert nem segítették elő a dolgozók szakmai fejlődését; másrészt, mert az egyes munkák bérezésében aránytalanságok voltak. A dolgozók például az aratási, betakarítási és cséplési munkáknál kevesebbet tudtak keresni, mint a növényápolásnál s más mezőgazdasági munkáknál. Ezek az aránytalanságok most megszűnnek. Emellett a bérezés egyszerűbb, áttekinthetőbb lesz. Az eddigi 22 kategória helyett most a fizikai munkákat 7 kategóriába vonják; s az egyes kategóriák közötti párfillérés különbség 25—90 fillérre emelkedik. Nagyjelentőségű a kollektív szerződés kiegészítésének az az intézkedése, mely a tavalyival szemben 15—20 százalékos alapbéremelést biztosít. Azoknak a gazdaságoknak az állandó dolgozói, mely gazdaságok kötelezettségeinek eleget tesznek, ezután természetbeni juttatást is kapnak: még pedig, a háztartási szükségleteket fedező hízlalás céljaira, 4 mázsa szemestakarmányt.

Az alapbéremelés és a normarendezés végrehajtása a gazdaságvezetők feladata. A megállapított normákat az egyes gazdaságokban a helyi adottságoknak megfelelően úgy kell kiképezni, hogy azok nagyobb munkateljesítmények, magasabb terméseredmények elérésére serkentsék a dolgozókat. A gazdaságvezetők emellett gondoskodjanak arról, hogy anormák teljesítésének és túlteljesítésének technikai és más feltételei meglegyenek. És nem utolsósorban gondoskodjanak arról, hogy az új normák bevezetésével minden olyan munkaterületen felszámolják az időbérezést, ahol teljesítménybérben lehet elvégezni a munkát. A tapasztalatok egész sora bizonyítja, hogy ahol időbérben fizették a dolgozókat, általában laza volt a munkafegyelem, a munkaverseny nem alakult ki, a dolgozók nem érezték, hogy nemcsak kötelességük, hanem érdekük is a magasabb terméseredmény elérése.

Az alapbérezés és normarendezés végrehajtása természetesen nemcsak gazdasági feladat, hanem politikai, harci feladat. Az osztályellenség — mely nemcsak kívülről támadja állami gazdaságainkat, hanem még belül is elég szép számmal meghúzódik — jól tudja, hogy az új normák bevezetése állami gazdaságaink fejlődését, népgazdaságunk erősödését, a békéért folyó harc további megszilárdítását segíti elő. Éppen ezért mindent el fog követni, hogy a dolgozókat szembefordítsa a normarendezéssel. Az ellenség különösen az elmaradottabb dolgozókat próbálja majd karmaiba kaparítani; és mi tagadás, állami gazdaságainkban vannak olyan dolgozók, akik kevés és gyenge munkával sokat akarnak keresni. Tehát nagyon fontos, hogy alapbéremelés és normarendezés végrehajtása alapos, minden dolgozóra kiterjedő, felvilágosító munka közben történjen meg. Az ellenség máris azt hajtogatja, hogy a normarendezés egyenlő a bércsökkenéssel. Ez nem igaz. A normarendezés a becsületesebb, igazságosabb, a végzett munka szerinti bérezést jelenti; s ha az új normákkal átmenetileg egyes munkáknál valamelyest kisebb is a kereset, a munka jó megszervezésével, fejlett munkamódszerek, újítások alkalmazásával, a gépek jobb kihasználásával, gazdaságosabb takarmányértékesítéssel stb. az új normákat túl lehet teljesíteni, tehát a keresetet növelni lehet. A normarendezés azt jelenti, hogy jobb munkával — nagyobb jövedelmet lehet elérni; s ezt segíti elő az új premizálás is.

A gazdaságok vezetői kérjenek segítséget az üzemi pártszervezetektől az alapbéremelés és normarendezés jó végrehajtásához. E segítséggel leplezzék le az ellenség mesterkedéseit: magyarázzák meg a dolgozóknak az alapbéremelés és normarendezés jelentőségét, mozgósítsák e feladatokra a munkaérdemrendes dolgozókat, élmunkásokat, az egyes gazdaságok legjobb dolgozóit, a brigádvezetőket, munkacsapat-vezetőket. Jó felvilágosító munkával, az alapbéremelés és normarendezés alapos megmagyarázásával a dolgozók nemcsak megértik, hanem örömmel üdvözlik az új normák bevezetését. Számos állami gazdaságunkban, ahol a dolgozók üzemi értekezleteken beszélték meg az új normákat, megelégedésüknek adtak kifejezést. Pintér József például, a kócski állami gazdaság fogatosa, ezeket mondotta: **„Mi nagyon jól tudjuk, hogy a laza normákkal a dolgozó népet és magunkat is megkárosítjuk. Azt is tudjuk, hogy az eddigi kollektív szerződés hiányosságai miatt, nem biztosíthatta eléggé a munkaverseny kifejlődését; már pedig a munkaverseny ötéves tervünk végrehajtásának, jólétünk növelésének fontos rúgója. Az új normáknak a kollektív szerződés kiegészítésének egész hazánk hasznát látja s mi magunk is hasznát látjuk. Többet termelünk, több jut belőle nekünk is.”** A felsőmocsoládi állami gazdaság dolgozói az új normák bevezetését s az új állattenyésztési premizálást szintén megelégedéssel fogadták. Elhatározták hogy becsületesen, keményen dolgoznak, túlteljesítik az új normákat s mindent megtesznek, hogy prémiumot kapjanak. Számos állami gazdaságban már vállalásokat is tettek, hogy minél több dolgozónak alaposan megmagyarázzák az alapbéremelést és normarendezést. Nagy Margit traktoros, a hajduböszörményi állami gazdaságban vállalta, hogy tíz dolgozóval részletesen megismerteti az új normákat, s az új premizálást. A felsőmocsoládi gazdaság bérelszámolója hasonló felajánlást tett.

A gazdaságvezetők tehát ne elégedjenek meg azzal, hogy üzemi értekezleten elmondják, ismertetik a kollektív szerződés kiegészítését. Legyen gondjuk rá, hogy a dolgozók ne csak egyszer hallják, hanem pontrólpontra alaposan megismerjék az alapbéremelést és normarendezést, az új normák jelentőségét: segítsék és lelkesítsék a dolgozókat az új normák teljesítésében és túlteljesítésében: s ne tévesszék szem elől, hogy az alapbéremelés és normarendezés gyors, helyes végrehajtásával állami gazdaságaink továbbfejlesztését, mezőgazdaságunk szocialista átszervezését, hazánk további megerősítését segítik elő.

A kongresszusi verseny

A Magyar Dolgozók Pártja II. kongresszusának méltó megünneplésére indult versenymozgalom új lendületet adott állami gazdaságaink munkájának is. A dolgozók mindenütt lelkesedéssel, tömegesen lépnek versenybe: a munkacsapatok, brigádok versenye is fellendült és ezidáig már több mint 300 állami gazdaság hívta ki egymást párosversenyre, vagy tett felajánlást.

A kongresszusi versenyben máris egész sor jó teljesítmény született.

A MEZŐHEGYESI ÁLLAMI GAZDASÁG

egyes üzemegységeinek tehenészbrigádjai például vállalták, hogy 10 százalékkal emelik a tehenek tejhozamát. A mezőhegyesiek 9 százalékkal már túl is teljesítették vállalásukat. Január 27-én például 8515 liter tejet fejtek, vagyis 1401 literrel többet, mint a felajánlásukat megelőző időben. A jó eredmény főleg a takarmányozásban bevezetett jobb módszernek köszönhető. Azelőtt ugyanis először a száraz abraktakarmányt adták a jószág elé, csak azután adták oda a pácolt tömegtakarmányt. Így gyakran előfordult, hogy a tömegtakarmányt a tehenek nem fogyasztották el teljesen. Most megváltoztatták a sorrendet. Először a pácolt takarmányt kapja meg a jószág, utána az abrakot s az abrakra szívesen iszik a jószág: a tömegtakarmányból pedig semmi sem vész kárba, a jószág teljesen hasznosítja.

A megváltoztatott etetési módszer segítségével a legjobb eredményt az ómezőhegyesi tehenészbrigád tagjai érték el. 1900 literről 2284 literre emelték a napi fejési átlagot, ami 20 százalékos emelkedést jelent.

Az árkospusztai üzemegység „Petőfi"-brigádja 874 literről 1004 literre emelte a naponta fejt tej mennyiségét. Jámbor István az új etetési módszerrel 13.2 literes, Tóth Imre 14.5 literes fejési átlagot ért el.

57.482 FORINT MEGTAKARÍTÁS A SOMOGYMEGYEI ÁLLAMI GAZDASÁGOKBAN

A somogymegyei állami gazdaságok közül 21 gazdaság dolgozói párosversenyben készülnek a pártkongresszusra. 43 brigád és 133 munkacsapat tagjai versenyeznek egymással s már eddig kétízben tartottak tapasztalatcserét. Ennek is köszönhető, hogy a 3. bérhéten 57.482 forintos megtakarítást értek el. A felajánlások teljesítésében szorgalmas és odaadó munkájukkal Baracsi János, Horváth József, Csontos József és idős Horváth József, a felsőbogárdi állami gazdaság dolgozói tűntek ki. A gépek kijavításánál a selejtanyagok észszerű felhasználásával négyen már eddig 6250 forintot takarítottak meg.

ÚJ KOVÁCSMŰHELY NYÁROSMAJORBAN, — BONTÁSI ANYAGOKBÓL

A fertődi állami gazdaság építőbrigádja vállalta, hogy bontási anyagokból egy új kovácsműhelyt épít fel Nyárosmajorban. Az építőbrigád máris teljesítette vállalását, felépítette a kovácsműhelyt s ezzel kerek harmincezer forint megtakarítást értek el.

A sinatelepi építőbrigád tagjai párosversenyben végzik kongresszusi felajánlásuk teljesítését. Vállalták, hogy február 24-re felépítenek egy sertésfiaztatót: de már a fiaztató tetejének cserepezésénél tartanak, s néhány nap alatt befejezik a munkát.

Nem marad el a versenyvállalás teljesítésében a sinatelepi tehenész-munkacsapat sem. Már eddig 180 literrel túlteljesítették a tejhozam növelésével kapcsolatban tett felajánlásukat.

A nagyszentjánosi állami gazdaság három gépésze — Niederhoffer Lajos, Pénzes Pál és Szédely Ernő — szintén teljesítették vállalásukat: összeállítottak és beszereltek egy teljes istállói vízvezetékhálózaot. A kongresszus napjáig beépítik a motorszivattyút is.

SZERVEZZÜK, FEJLESSZÜK TOVÁBB A VERSENYT

Sokáig lehetne sorolni a már eddig teljesített, konkrét, jó felajánlásokat, és azokat melyek végrehajtásán szorgalmasan, lelkesedéssel dolgoznak. De ennyiből is látni lehet, hogy a versenymozgalom állami gazdaságainkban szélesen elterjedt, s a dolgozók rengeteg egészséges kezdeményezésével, észszerűsítésével, jobb munkájával segíti előre állami gazdaságainak termelőmunkáját.

A gazdaságok vezetői azonban korántsem támaszkodnak mindenütt a dolgozók kezdeményezéseire. Ez számos gazdaság papírszagú felajánlásán meglátszik. A felajánlások egyrésze általánosságokban mozog, olyan vállalások vannak bennük, hogy „jobban megszervezzük a munkát", „takarékoskodunk", stb. Az ilyen semmitmondó vállalásokon meglátszik, hogy nem a dolgozókkal való közös megbeszélés útján, hanem az irodában születtek. Az ilyen és hasonló hibák gyökere természetesen a megyeközpontokig, sőt az ÁGI-ig nyúlik, mert az ÁGI és a megyeközpontok nem adták meg időben azokat az irányelveket és segítséget, melyre a verseny sikere érdekében szükség lett volna. Az általános, semmitmondó vállalásokat — ahol ilyenek vannak — a dolgozókkal való alapos megbeszélés után konkrét, meghatározott, lemérhető versenyfeladatokkal kell felcserélni: olyanokkal, melyek mozgósítják, magasabb teljesítményekre ösztönzik a gazdaságok valamennyi dolgozóját.

A jó vállalások, s a verseny beindítása azonban még egymagában nem elég a sikerhez. A gazdaságok vezetőinek állandóan foglalkozniok kell a versennyel, amely nem valami külön resszortmunka, hanem a legszorosabban vett termelési feladat, hiszen a gazdasági termelési céljait segíti megvalósítani. A gazdaságvezetők gondoskodjanak arról, hogy a versenyben elért jó eredmények, helyes munkamódszerek ne maradjanak véka alatt. Üzemi értekezleteken, röpgyűléseken, faliújságon, versenytáblákon

NÉPSZERŰSÍTSÉK A LEGJOBB DOLGOZÓKAT.

A párosversenyben álló gazdaságok rendszeresítsenek egymásközött tapasztalatcserét, adják át egymásnak a jó munkamódszereket. A tapasztalatcserét az egyes gazdaságokon belül is szervezzék meg, segítsék a gyengébb dolgozókat, hogy azok is elsajátíthassák a jó munkamódszert s ők is magasabb teljesítményeket tudjanak elérni. És ami nagyon fontos, ne titkolják el a verseny körül tapasztalható hibákat, mulasztásokat sem. Bírálják az elmaradó üzemegységeket, brigádokat, munkacsapatokat, egyéneket: azokat, akiknek hibájából a verseny egyes gazdaságokban, egyes munkaterületeken nem fejlődik. A brigádértekezleteken, üzemi értekezleteken beszéljék meg, vitassák meg a verseny eddigi menetét, eredményeit, fogyatékosságait és hozzanak határozatokat, hogyan lehet javítani a munkát. A határozatok végrehajtását ellenőrizzék, — mert enélkül a legjobb határozatok sem sokat érnek; s menetközben nyujtsanak segítséget a felmerülő nehézségek leküzdéséhez.

AZ ÜZEMI BIZOTTSÁGOK

az eddiginél sokkal tevékenyebben vegyék ki részüket a verseny szervezéséből, továbbfejlesztéséből. Az üzemi bizottságok legtöbb helyen — még ott is, ahol igen jól megy a verseny — nem sokkal járultak hozzá az eredményekhez. Martfűn például, ahol a tehenészet már jóval túlteljesítette vállalását s a verseny tovább szélesedik, az üzemi bizottság a verseny nyomában kullog, — ahelyett, hogy előrevinné. Az üzemi bizottságok, s a gazadságvezetők is forduljanak segítségért az üzemi pártszervezetekhez: a pártszervezetek irányítással, a kommunista dolgozók példamutatásával, a dolgozók közötti fokozott nevelőmunkával adjanak még nagyobb lendületet a Párt kongresszusának tiszteletére indult versenymozgalomnak.

Túlteljesítjük a Pártkongresszus tiszteletére tett felajánlásunkat

Mi, a martfűi állami gazdaság tehenészetének dolgozói felajánlást tettünk a Pártkongresszus méltó megünneplésére. Vállaltuk, hogy legalább félliterrel emeljük a tehenek fejési átlagát. Megbeszéltük a gazdaságvezető-helyettessel, az agronómussal, hogy miképpen javítsuk meg a jószág takarmányozását, ápolását :a négy istálló dolgozói veersenybe léptek egymással, s nyomban meg is kezdtük a vállalt feladat teljesítését. Azóta nem sok idő telt el, de máris túlteljesítettük vállalásunkat. Elmondom, hogyan sikerült ez.

Tehenészetünkben 238 tehén van. Ebből 68 fejős, 84 borjas, 86 pedig hasas üsző. Alaptakarmányuk a következő: 25 kiló silótakarmány, 5 kiló búzapolyva, 3 kiló lucernaszéna és 1 kiló korpa. Az alaptakarmány 4 literes tejhozamra szól, a magasabb tejhozamú tehenek literenként 40 deka abrakot kapnak. Az abrakot korpából, árpadarából és napraforgó-pogácsából állítjuk össze. A takarmányösszetétel már hosszab idő óta ilyen. Teheneink tejhozama azonban nem volt megfelelő. Az ősz derekán például, amikor még zöldet is tudtunk adni a jószágnak, a fejési átlag 8 liter körül mozgott, s azóta sem igen emelkedett.

Először tehát azt vizsgáltuk meg, hogy a jelenlegi takarmányösszetétel mellett hogyan érhetünk el jobb takarmányértékesítést.

Legjobb lett volna bevezetni az egyedi takarmányozást. Ezt azonban, a szükséges rácsok híján, még nem tudtuk megoldani. Egyelőre úgy segítettünk a dolgon, hogy tejhozam szerint csoportosítottuk a teheneket: így a kisebb tejelők nem tudják elenni a jobb tejelők elől a takarmányt. A másik dolog, amin változtattunk, a pác elkészítése. Ezelőtt nem fordítottunk kellő gondot arra, hogy a jószág eléggé befülledt, savanykás, jól emészthető pácot kapjon. Volt úgy, hogy egynapos, friss pácot adtunk a tehénnek, volt úgy, hogy kétnaposat. Pedig megfigyeltük, hogy a friss pácot a tehén nem eszi elég jó étvággyal, nehezen is emészti s például kétnapos pác után fél-háromnegyed literrel kevesebb tejet ad, mint háromnapos pác után. Ez érthető is, mert a búzapolyva két nap alatt nem puhul meg teljesen, kérges, kemény marad.

Vállalásunk óta háromnapos páccal etetünk. Keverésnél legalulra tesszük a polyvát, erre a silótakarmányt, legfelülre a korpát s az egészet megöntözzük langyos melaszos vízzel. Két napig fülledni hagyjuk a pácot, harmadik nap etetünk. Azt tapasztaljuk, hogy legtöbb tehenünknél fél literrel emelkedett a tejhozam, a jó tejelőknél pedig nem ritkán egy egész literrel.

A tejelés szempontjából nagyon fontos, hogy a jószág jó étvággyal megegye az egész takarmányt. Megfigyeltük, hogy ha az egész pácolt takarmányt egyszerre a tehén elé adjuk, a jószág összefújja az adagját, a végét már csak immel-ámmal eszi, széjjel is szórja. Ezért most már két részletben adjuk a pácot. Az egyszeri etetésre megszabott 7 kiló pác felét először odaadjuk, aztán abrakot adunk, majd a tőgy és a farokmosás után adjuk a pác másik felét. Így a jószág nem fújja össze s olyan tisztára megeszi, hogy egy szál sem marad a vályúban. Arra is ügyelünk, hogy fejés közben ne legyen takarmány a jószág előtt. Ilyenkor idegesebb, nyugtalanabb a tehén, kapkodja a fejét, elszórja a takarmányt. A 3 kiló szénát tehát fejés után adjuk eléje, ekkor szépen megeszi.

Nagyon sokat számít a tejhozamnál a jószág nyugalma. Megfigyeltük, hogy ha — például meszelésnél —

zaj, járkálás volt az istállóban s a jószág nem tudott rendesen pihenni, visszaesett a fejési átlag.

Különösen a nagyhozamú, érzékeny teheneknél láttuk a visszaesést, némelyik másfél literrel kevesebbet adott. Ezért most már nagyon vigyázunk arra, hogy a jószág egyik fejéstől a másik etetésig zavartalanul pihenjen. Reggel fél kilencre elkészülünk az aljazással is:

ettől kezdve délután fél háromig még hangos beszéd sincs az istállóban.

Ha ellenőrzés jön, vagy a gazdaságvezető, agronómus valamit meg akar beszélni velünk, kimegyünk az istálló elé. A gazdaság dolgozói is csak akkor léphetnek be az istállóba, amikor a jószág lábon van, tehát pihenését nem zavarják. Megfigyeltük, hogy a nyugalom biztosítása nagyban hozzájárult a tejhozam emelkedéséhez.

Különösen fontos a tisztaság. Rendetlen, piszkos istállóban a jószág nem érzi jól magát, leromlik s természetesen nem ad elegendő tejet sem.

Istállóink között tisztasági verseny van. Sűrűn meszelünk, pókhálót, elszórt takarmányt, szalmát, vagy trágyát egy szemet sem lehet találni az istállókban. Tehenészeink az állások közét még fel is súrolják. Napközben többször szellőztetünk, az istálló hőmérsékletét állandóan 16 fokon tartjuk, ezt hőmérővel mérjük.

Vigyázunk arra is, hogy 12 foknál hidegebb vizet ne kapjon a jószág, nagyon vigyázunk arra, hogy az esetleges megbetegedések ne vessék vissza teheneinket. Ha tőgy-gyulladás, v. tőgyhimlő fordul elő, katéterrel engedjük le a beteg tőgynegyedből a tejet, nehogy csak egy tőgynegyed is megsüketüljön. Ezen a téren persze van még tennivaló, mert mindössze egyetlen katéterünk van: pedig már többízben kértünk katétert a gazdaság vezetőségétől és néhány ilyen katéter nem kerül sok pénzbe.

Ezekkel a módszerekkel jelentősen emeltük a tejhozamot.

I-es istállónk rövid idő alatt 11,2 literről 12.5 literre emelte átlagát: II-es istállónk 8.8 literről 9.9 literre, III-as istállónk — ez a legtisztább — 7.3 literről 10.3 literre. Ebből látható, hogy vállalásunkat máris többszörösen teljesítettük. De nem elégszünk meg az eddigi eredményekkel.

Még gondosabb takarmányozással és ápolással további eredményeket akarunk és fogunk is elérni. Ehhez természetesen fontos, hogy végre meg tudjuk valósítani az egyedi takarmányozást s megkapjuk a jászolrácsokat.

Óvári András
állattenyésztő brigádvezető
martfűi állami gazdaság

A szentgáloskéri példa a tapasztalatcsere szolgálatában

Az állami gazdaságok kongresszusi versenyéről érkező jelentések összehasonlítása számtalan bizonyítékát adja a tapasztalatcsere döntő fontosságának. Egy ilyen bizonyíték a sok közül:

A szentgáloskéri állami gazdaság sertéstenyésztő brigádja január 21-én kelt kongresszusi felajánlásában vállalta, hogy a daraértékesítés százalékát a jelenlegi 17-ről 18-ra emeli. Ugyanakkor a szomszédos gazdaságok már ott tartanak, hogy 19-ről 20 százalékra, egyes esetekben pedig 20-ról 21 százalékra vállalják az emelést. Ebből megállapítható, hogy Szentgáloskér két-három százalékkal lemaradt a sertéshízlalás vonalán. De nem volna igazságos, ha rossz pont mellett meg nem emlékeznénk egy jó pontjáról. Ugyanebben a felajánlásban a szentgáloskéri borjúnevelő brigád vállalja, hogy a leválasztott üszőborjukat az eddigi 200 kilós átlagsúllyal szemben, 210 kilóra neveli .Ez a vállalás a szomszéd gazdaságok üszőborjú súyvállalásával szemben haladás, mert azok azt vállalják, hogy 180-ról 190 kilóra emelik a leválasztott üszőborjúk súlyát.

A két tény összehasonlításából megszületik a harmadik: Szentgáloskérnek meg kell keresni a kapcsolatot a környező gazdaságokkal, meg kell tudniok, hogy azok hogyan érik el a két-három százalékkal nagyobb daraértékesítést a sertéshízlalási vonalon, ugyanakkor át kell adni tapasztalatukat, melynek eredményeként azok a gazdaságok megtanulják, hogy a borjúnevelés terén hogyan lehet elérni tíz-húsz kilós többletet.

Vértes József

Helyesen bontsuk fel a gazdaságok jóváhagyott terveit

A közeli napokban sor kerül az állami gazdaságok jóváhagyott terveinek a dolgozókkal való ismertetésére és a terveknek brigádokra, munkacsapatokra és egyénekre való felbontására. A tervek felbontását a Tervhivatal rendelkezése szerint március 5-ig mindenütt be kell fejezni, hogy a dolgozók a tavaszi munkák megindulásától kezdve már a felbontott tervek alapján végezhessék munkájukat.

A tervek felbontását megelőzik a tervismertető értekezletek, melyeken a gazdaságok vezetői teljes részletességgel ismertetik a jóváhagyott tervet a gazdaságok dolgozóival. Ezeknek az értekezleteknek igen nagy jelentőségük van.

A tervismertető értekezletek jó előkészítése, a jóváhagyott terv alapos megbeszélése, a jó ellentervek készítésére való mozgósítás, — egyik fontos feltétele a tervek teljesítésének és túlteljesítésének.

Ezen a téren döntő feladat vár az üzemi bizottságokra. Ezt annál is inkább hangsúlyozni kell, mert az üzemi bizottságok alig, vagy egyáltalán nem vették ki részüket a tervkészítés eddigi munkáiból. Nem fordítottak rá gondot, hogy a dolgozók tisztában legyenek a tervezés jelentőségével, sőt igen sok üzemi bizottság tagjai maguk sem látják világosan a tervezés jelentőségét. Ez nagyon komoly hiba: s komoly hiba az is, hogy az üzemi bizottságok munkájának ezt a hiányosságát eddig nem tártuk fel. De éppen ezért legfőbb ideje, hogy a hibát kijavítsuk. A tervismertető értekezletek, a tervfelbontás jó előkészítésével, az ellentervek elkészítésénél a dolgozóknak nyújtandó irányítással, segítséggel az üzemi bizottságok pótolni tudják eddigi mulasztásaikat, helyre tudják hozni a tervezésben eddig tapasztalható fogyatékosságokat. Nem csekély feladatról van szó, hiszen tudjuk, hogy az üzemtervek készítése során a gazdaságok vezetőségei is igen sok hibát követtek el. Sokhelyütt a dolgozóktól elszakadva végezték a tervkészítés munkáját; s nemhogy nem hallgatták meg a dolgozók véleményét, javaslatait, — de a gazdaság tervfeladatait sem ismertették a dolgozókkal. Az itt elkövetett hibák kiküszöbölésére is most van lehetőség. A tervek felbontásánál — ahol eddig nem vonták be a dolgozókat a tervezésbe —

feltétlenül kérjék ki a dolgozók véleményét, javaslatait, elgondolásait; s az egészséges javaslatokat, kezdeményezéseket ne csak meghallgassák, hanem feltétlenül használják is fel a tervek felbontásánál, majd végrehajtásánál.

A tervismertető értekezleteken alaposan meg kell beszélni a tervfegyelem jelentőségét is a dolgozókkal. Meg kell magyarázni, hogy a tervfegyelem lazaságai a tervek teljesítését, a gazdaság termelési feladatainak megvalósítását veszélyeztetik és népgazdaságunknak is, az egyes dolgozóknak is súlyos károkat okoznak. Az értekezlet kezdje meg a harcot a lazaságok felszámolásáért, a tervfegyelem pontos betartásáért.

A tervek felbontásánál, az ellentervek elkészítésénél nem szabad szem elől téveszteni néhány nagyon fontos szempontot. Egyik ilyen szempont a fokozott takarékosság. A gazdaságok tervei még a takarékosságról szóló minisztertanácsi határozat előtt készültek el s általában nem tükrözik a nagyonis szükséges takarékosságot. Pedig ismeretes, hogy állami gazdaságaink nagyrészénél súlyos bajok vannak a takarékossággal.

Éppen ezért alapvető feladat, hogy a felbontott tervekbe, s az ellentervekbe mindenütt bevigyük a lehető legnagyobb mértékű takarékoskodást. El kell érni, hogy a dolgozók minden rájuk bízott anyaggal takarékoskodjanak: a gépek, munkaeszközök, felszerelés helyes kezelésével hosszabbítsák meg ezek élettartamát s ne tűrjenek sehol, semmiféle pazarlást.

A brigádtervek elkészítésénél a traktorosbrigádok legyenek figyelemmel a fokozott üzemanyagtakarékosságra, az üresjáratok csökkentésére: az állattenyésztő brigádok a takarmánnyal való takarékoskodást, minél magasabb takarmányértékesítés elérését tartsák egyik legfontosabb feladatuknak. De mindegyik brigádnak, mindegyik munkacsapatnak és minden egyes dolgozónak alapvető feladata, hogy az eddiginél sokkal nagyobb takarékossággal is küzdjön a gazdaságok nagyobb termelési eredményeiért, kisebb önköltségeiért.

A jóváhagyott üzemtervekben még igen sok a kívánnivaló az állami gazdaságok egyik legfontosabb feladatát, az árutermelést illetően. Állami gazdaságaink ezt a feladatot az elmúlt gazdasági évben, csekély kivétellel, nem jól teljesítették, vagy nem is teljesítették. Részben azért nem, mert drágán és viszonylag keveset termeltek: részben, mert termelésük nagyrészét maguk felhasználták. Ebben az esztendőben gyökeres változást kell elérni az árutermelésben.

A tervek felbontásánál, az ellentervek elkészítésénél egyik fontos szempont, hogy állami gazdaságaink — a „saját" használatra való termelés" felszámolásával — minél több árugabonát, más élelmet és nyersanyagot adjanak népgazdaságunknak.

Ki kell javítani a munkaszervezés körüli hiányosságokat is. A brigádterveket a feladatoknak, s a brigád teljes munkaerejének felmérésével úgy kell elkészíteni, hogy a brigádokon belül ne legyen kihasználatlan munkaerő. Ügyelni kell arra is, hogy a munkához való felvonulás idejét a lehető legkisebbre csökkentsük. A tervek felbontásánál különös gondot fordítsunk arra, hogy a munkák elvégzését lehetőleg teljes mértékben teljesítménybérezésre tervezzük meg.

A tervfelbontás menete a következő. A növénytermelési és állattenyésztési terveket, valamint a traktoros-brigádok munkatervét munkacsapatokra, sőt egyénekre való felbontással kell elkészíteni.

A tervismertető értekezlet után az agronómus a gazdaságvezetővel alaposan megbeszélve, a brigádvezetőkkel közösen végezze el a tervfelbontást.

A brigádvezetők a brigád részére így megszabott tervfeladatokat részletesen ismertessék és vitassák meg a brigád állandó tagjaival: beszéljék meg és határozzák el a terv teljesítésénél bevezetendő új munkamódszereket, észszerűsítéseket stb. s ezek alapján készítsék el a brigádok ellentervüket. Arra kell törekedni, hogy a brigádok ellentervei mindenkor a gazdaság tervének túlteljesítését irányozzák elő. Ennek megvan a lehetősége, hiszen a gazdaság tervének elkészítésekor nem mérték fel pontosan egy-egy brigád területének sajátosságait, a brigád erőtartalékait; s a brigádok, saját munkaterületük pontos ismeretében, meg tudják találni a túlteljesítés legmegfelelőbb módjait.

A tervismertető értekezletekhez hasonlóan a brigádok értekezleteit is az üzemi bizottságok készítsék elő. Kísérjék figyelemmel az értekezletek munkáját, nyujtsanak segítséget a terv helyes felbontásához, a jó ellentervek elkészítéséhez: végezzenek felvilágosító munkát annak érdekében, hogy minden dolgozó világosan lássa — saját tervének elkészítésén dolgozik, saját érdekében kell reális, jó tervet készíteni.

Az agronómusok a brigádokra történő tervfelbontásnál vegyék figyelembe az egyes brigádok munkaterülete közötti különbségeket: s a feladatokat ezek figyelembevételével szabják meg. Ha a brigádok minőségi összetételében olyan eltérések vannak, melyeket szervezéssel nem lehet kiküszöbölni, a tervfeladatok megállapításánál erre is tekintettel kell lenni. Az állattenyésztési tervek felbontásánál számításba kell venni, hogy milyen az egyes brigádok, munkacsapatok gondozására bízott állatállomány minősége, teljesítőképessége.

A cél természetesen az hogy az alacsony teljesítőképességű egyedek termelékenységét a lehető legmagasabbra emeljük és állandóan emeljük a legjobb termelékenységű egyedek hozamát is.

Éppen ezért kell figyelembe venni az induló állatállományban lévő különbségeket s nem szabad egyforma tervfeladatokat megszabni. Például, ha egy gazdaság tejtermelési tervfeladata tehenenként évi 3000 liter tej, s az egyik munkacsapat állománya már most eléri a 3400—3500 litert, a másik munkacsapat állománya csak 2500 literes hozamnál tart: ez esetben a 3400 literes teheneknél mintegy 3700 literes, a 2500 literes teheneknél, mintegy 2800 literes tejtermelési feladatot kell kitűzni. Igen fontos, hogy a tervek készítésénél a brigádvezetők pontosan mérjék fel a rendelkezésre álló gépek, eszközök, igaerő teljesítőképességét is:

s legyen rá gondjuk, hogy a nem megfelelő állapotban lévő gépek, eszközök a munka megindulására kifogástalan állapotban legyenek, nehogy a tervek teljesítését ilyen akadályok hátráltathassák.

A tervek felbontásánál felvetődhet az a kérdés, hogy — miután a brigádok jelenleg nincsenek feltöltve — hogyan vegyék számításba az időszaki munkások feladatait. Természetesen erről a kérdésről csak a szántóföldi brigádoknál lehet szó, mert az állattenyésztési brigádok tagjai állandóak. A helyzet az, hogy már a szántóföldi brigádokat is meg kellett szervezni, területüket ki kellett jelölni. A tervet a brigádok állandó tagjai készítsék el: a brigádvezetők a tervkészítésnél állapítsák meg, hogy a terv végrehajtásához a brigádot milyen létszámúra kell feltölteni és úgy biztosítsák a munkaerőt, hogy a szükséges munkaerő mindig rendelkezésre álljon de felesleges munkaerő soha ne legyen lekötve a gazdaságban.

A gazdaságok vezetőségének feladata tehát az, hogy a gazdaságok tervét a brigádok területének megfelelően bontsák fel. Az üzemi bizottságokra az a szerep vár, hogy felvilágosító és szervező munkával biztosítsák a tervismertető értekezletek s az ellentervek elkészítésének sikerét: és azt, hogy minden egyes dolgozó tisztában legyen a tervezés jelentőségével. A brigádvezetők és a brigádtagok, a gazdaságok tervfeladataival szemben — a takarékosság fokozásával, helyes munkaszervezéssel, újításokkal, fejlett módszerekkel, az árutermelés növelésével, a munkaverseny kiszélesítésével — készítsenek és valósítsanak meg olyan ellentervet, melyek állami gazdaságainkat jövedelmező, erős szocialista üzemekké teszik.

Bognár István

Gyors, hibátlan gépjavítással készüljünk a tavaszi munkára

Alig másfél hónap van hátra ahhoz, hogy erőgépeink javítási munkáit befejezzük. Ez a másfél hónap nem sok idő. Jól ki kell használni minden napját, minden óráját, hogy gépeink mindenütt teljesen készen, hibátlanul várják a tavaszi munkák kezdetét.

A megyék, állami gazdaságok egyrészében nincs is hiba a munkakedvvel, lendülettel, s a javítás minőségével. Számos gazdaságunkban megértették a téli gépjavítás jelentőségét: s a kongresszusi felajánlások igen sok helyen még jobban előrevitték a gépjavítási munkát. Somogy megye például, annak ellenére, hogy nem rendelkezik önálló gépjavítóműhellyel, máris komoly eredményeket ért el. Jól szervezték meg a munkát, betartják az előre elkészített ütemtervet.

A szentgáloskéri és balatonújhelyi gazdaságokban a gépkezelői tanfolyam hallgatóit is bevonták a gépjavításba, a javítást összekötik a hallgatók képzésével, a szakkáderek nevelésével.

És ez nemcsak a hallgatók számára jelent nagy előnyöket, hanem a gazdaságok számára is, — hiszen a hallgatók munkája nagyban elősegíti a gépjavítás határidő előtti befejezését. Nem lehet azonban azt mondani, hogy minden gazdaságban hasonló a helyzet. Sőt, olyan gazdaságok is vannak, ahol valósággal megakadályozzák a gépkezelői tanfolyam hallgatóinak bevonását. Elrettentő példája ennek a keselyűhalomi állami gazdaság, ahol a gazdaságvezető érthetetlen intézkedése folytán

a hallgatók trágyahordást végeztek, — ahelyett, hogy gépet javítottak volna.

Nem lehetne csodálkozni azon, ha a keselyűhalomi gazdaság erőgépei nem készülnének el a megszabott határidőre: és ez esetben semmi sem mossa le a gazdaságvezetőről a felelősséget.

Nemcsak egyes állami gazdaságokban, hanem egyes megyeközpontokban is súlyos mulasztások, felelőtlenségek tapasztalhatók. Tolna megye például — noha az őszi mélyszántásban a legjobbak között volt, tehát idejében hozzáfoghatott volna a gépjavításhoz — elhanyagolta a Megyei Gépjavítóvállalattal kötött keretszerződés teljesítését s mindössze csak 16 erőgép javítását kezdték meg. Hogyan fordulhatott elő ez a hanyagság? Vagy a tolnamegyei központ nem érzi magát felelősnek azért, hogy a megye állami gazdaságainak valamennyi erőgépe rendben legyen a tavaszi dologidőre? Még súlyosabb hiba történt a hevesmegyei központban. A központ gépesítési előadója — akinek legelső kötelessége lett volna a gépjavítás pontos beindítása — egyszerűen nem törődött a kötelességével. A gépjavítás beindításának jegyzőkönyvét teljes egyhónapos késedelemmel továbbította az illetékes nagygombosi javítóműhelynek.

A gépesítési előadó felelőtlensége az egész megye gépjavítási munkáját egy hónappal késleltette.

Mit tett a gépesítési előadó, hogy ezt a súlyos időveszteséget valahogyan behozzák? És mit tett a megyeközpont a gépesítési előadó felelősségrevonása tekintetében?

Bács-Kiskún megye még Hevesnél is sötétebb képet mutat. A megyeközpont — érthetetlen módon — csak január végén kötötte meg a gépjavító vállalattal a keretszerződést, hotolt az ÁGI többízben figyelmeztette a megyeközpontot, hogy feltétlenül december hónapban kösse meg a szerződést. Mivel magyarázza a megyeközpont ezt a tűrhetetlen hanyagságot? Hiszen az ilyen hanyagság egyenesen hátráltatja a megye állami gazdaságainak termelő munkáját, lehetetlenné teszi az időben végzett, jóminőségű talajmunkákat, az erőgépek gazdaságos kihasználását: magyarán szólva az ilyen hanyagság az ellenség malmára hajtja a vizet.

A bács-kiskúnmegyei központ vezetői felelősek az elkövetett súlyos hibáért — és ez a felelősség a beosztástól való felmentéssel sem szűnik meg.

Az elmaradt helyeken minden erővel hozzá kell látni a mulasztások kiküszöböléséhez. A jó gépjavítási munka feltételei mindenütt megvannak: csak ki kell használni e feltételeket. A szentgáli állami gazdaság karbantartó műhelyében nincsenek se rendkívüli szakemberek, se különleges gépek. E gazdaság mégis, a

saját munkájának pontos elvégzése mellett, még 13 hengerfúrást vállalt terven felül

és e vállalását teljesíti is. Hogyan lehetséges ez? A gazdaság vezetősége, a műhely dolgozóival együtt előre kidolgozta a gépjavítás pontos tervét, a tervet felbontották, a dolgozók versenyre léptek

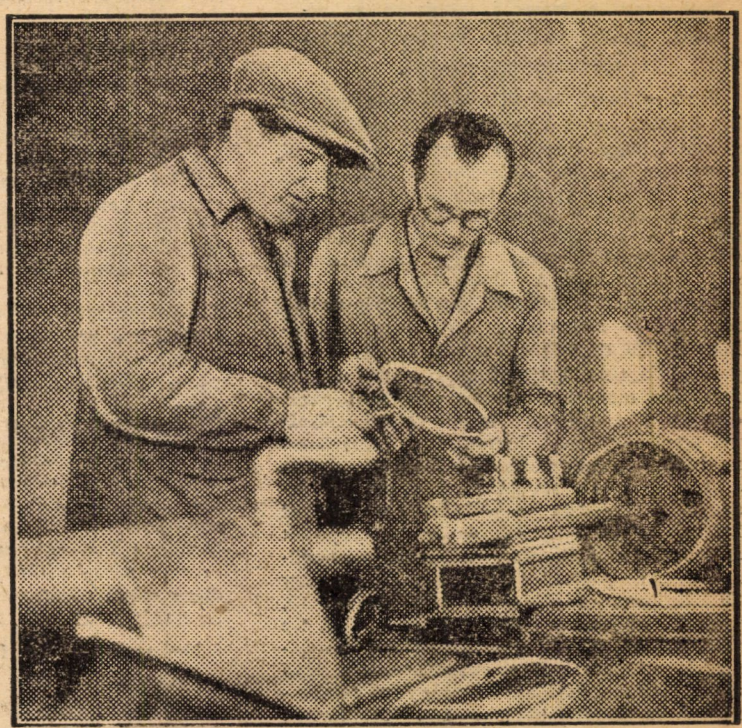

Dugattyúgyűrűket készítenek a krisztinamajori gépmű hely dolgozói

egymással, kicserélték tapasztalataikat, a gépekben, szerszámokban, alkatrészekben lévő hiányosságokat nagyrészt saját erejükből kiküszöbölték: a gépek teljesítőképességét teljes mértékben kihasználják. A szentgáliak a 13 hengerfúrás vállalásával nem kevesebbet tettek, mint azt, hogy az egész megye gépjavítási munkáját megmentették a késéstől: ugyanis a megyei Gépjavító Vállalat 9 hengerfúrásokat csak határidőn túl tudta volna elvégezni. Hasonló módon sietett a többi állami gazdaság segítségére a krisztinamajori gépműhely is. A műhely dolgozói értekezletükön vállalták, hogy hozzájárulnak a dugattyúgyűrűhiány leküzdéséhez, s

a Kühne-gyár öntődéjének segítségével 1000 dugattyúgyűrűt készítenek terven felül Pártunk Kongresszusáig.

Ezek a példák meggyőzően mutatják, hogy ahol felelősségteljes, előrelátó vezetéssel, a dolgozók lelkesedésének, kezdeményezéseinek felkarolásával, tervszerűen láttak munkához, a gépjavítás sikeresen folyik: sőt, még más állami gazdaságoknak is segítséget tudnak nyujtani. Az élenjárók példája legyen okulás az elmaradt gazdaságok számára. A megyeközpontok, az egyes gazdaságok vezetői vizsgálják meg, ellenőrizzék a gépjavítás menetét, adjanak segítséget a munka jó elvégzéséhez, a mulasztókat pedig vonják felelősségre. El kell érniök, hogy erőgépeink a kitűzött határidőre mindenütt kifogástalan minőségben elkészüljenek.

Állami gazdaságaink idejében gondoskodjanak a szükséges munkaerőről

Állami gazdaságaink nagyrészének az elmúlt gazdasági évben — különösen a tavaszi, nyári és őszi munkacsúcsok idején — komoly gondot okozott a munkaerőszükséglet biztosítása. Nem kevés volt azoknak a gazdaságoknak a száma, amelyek egyes munkáknál csak részben tudták előteremteni a szükséges munkaerőt; emiatt aztán késve, kapkodva végezték el a munkát s ennek a termés mennyisége és minősége látta a kárát.

A tavalyi tapasztalatok arra figyelmeztetnek bennünket, hogy az idén előrelátóbban, tervszerűbben kell gondoskodnunk a szükséges munkaerőről. És itt elsősorban arról van szó, hogy

fel kell tárni, számba kell venni és be kell vonni a termelő munkába az állami gazdaságokban meglévő, belső munkaerő-tartalékokat.

Ezek a belső tartalékok — nem csekély tartalékok. Számos példát lehetne felsorolni arról, hogy a munka jó megszervezésével, a munkafegyelem megszilárdításával a késések, lazaságok felszámolásával, stb. milyen hatalmas munkaerőmegtakarítást lehet elérni. A martfűi állami gazdaság lehenészetébe például eddig négy iga hordta a napi takarmányt. A dolgozók most úgy megszervezték a rakodást, hordást, hogy három iga is elegendő a takarmányszállításhoz: ez 25 százalékos megtakarítás, a negyedik fogatos, igájával együtt más fontos munkára mehet. A munka pontos megkezdésével a munkaidő teljes kihasználásával igen nagy belső tartalékokat lehet hasznosítani. De még több tartalékot tár fel és állít a termelés szolgálatába a munkaverseny. A nyáron sokhelyütt megalakult 150-es, 200-as brigádok és munkacsapatok átlagosan másfélszeres, kétszeres teljesítménnyel dolgoztak: s ez annyit jelent, hogy 10 dolgozó rendszeresen elvégezte 15, vagy 20 dolgozó átlagos napi munkáját. Az újítások- észszerűsítések, fejlett munkamódszerek alkalmazása, a gazdaságokban lévő gépek, felszerelés és lehető legnagyobb fokú kihasználása ismét nagyon sok munkaerőt szabadít fel. Éppen ezért

döntő feladat a jó munkaszervezés, a munkafegyelem, a verseny, a tapasztalatcsere: mert mindez hatalmas segítséget nyujt állami gazdaságainknak ahhoz, hogy munkaerőgondjaikkal meg tudjanak birkózni.

Vonjuk be a dolgozók családtagjait a munkába

De a belső tartalékok itt nem érnek véget. Igen sok állami gazdaságunk a nyáron fűhöz-fához kapkodott, hogy munkaerőt szerezzen és közben a gazdaságon belül a dolgozók családtagjai, asszonyok, fiatalok, jobbára tétlenségre voltak kárhoztatva. Pedig szívesen dolgoztak volna, a kereset is jól jött volna nekik, de nem igyekeztek őket bevonni a munkába vagy nem eléggé igyekeztek. A gazdaságok vezetői, az üzemi bizottságok az idén fordítsanak sokkal nagyobb gondot arra, hogy a dolgozók családtagjait bevonják a termelőmunkába. Ne sajnálják a fáradságot a felvilágosító munkától. Magyarázzák meg, hogy a gazdaságban végzett munka milyen előnyöket biztosít a családtagok, fiatalok számára. Először is, nagyobb lesz a család jövedelme. Minél több családtag keres, annál jobban telik ruhára, lábbelire, rádióra, a lakás csinosítására, jó életre. De ezenfelül, a családtagok megismerkednek az egyes munkákkal, szakképzettséget szereznek a szorgalmas munkával, tanulással jó szakemberekké válhatnak.

Állami gazdaságainkban igen sok asszonyból már jó brigádvezető, munkacsapatvezető lett, sokan más felelős beosztásban dolgoznak

Schneider Jánosné, a leperdpusztai állami gazdaság brigádvezetője — aki holdanként 8.25 mázsás lucernamag-termést ért el — kiváló munkájáért magas kormánykitüntetést, Munkaérdemrendet kapott. És ilyen vagy hasonló példát sokat lehetne felsorolni. A gazdaságok vezetősége segítse elő, hogy az asszonyok minél nagyobb számban kivegyék részüket a termelő munkából: segítsék őket a szakmai tudás elsajátításában, dícsérjék meg, népszerűsítsék a jól dolgozó asszonyokat, bízzanak rájuk fontos feladatokat. Igen sok asszony bebizonyította már, hogy nemcsak a törvény szerint egyenlő a férfi dolgozókkal, hanem a munkában is éppen olyan jól — gyakran még jobban is — megállják a helyüket. A gazdaságvezetők, brigádvezetők olyan munkákra osszák be a női munkaerőket, amely képességeiknek leginkább megfelel. A növényápolásban, állattenyésztésben s egész sor más munkaterületen a női dolgozók ügyességet, leleményessége, munkaszeretete, óriási erő, melytől a legnagyobb hiba lenne megfosztani gazdaságainkat.

Hasonló a helyzet a fiatalok bevonásával is. Azok a gazdaságok, melyek már tavaly is mozgósítani tudták a fiatalokat, könnyebben megbírkóztak a munkaerőszükséglet gondjával. Az idén minden gazdaságunk fordítson fokozott gondot erre a kérdésre. Számos példa tanúsítja, hogy az állami gazdaságokban dolgozó fiatalok előtt milyen lehetőségek állanak.

Nemrégiben több fiatal kapott Munkaérdemrendet, igen sok fiatal már brigádvezető, munkacsapatvezető, nagyon sokan különböző tanfolyamokon és iskolákon tanulnak, hamarosan tanult szakemberek lesznek belőlük.

Sokan megismerték és megszerették a technikát, a gépeket s a fiatalok közül — lányok is — szép számmal lettek traktorosok, vontatósok. A gazdaságok vezetősége ne sajnálja a fáradságot a fiatalokkal való foglalkozásról. Neveljék, segítsék őket, minél több fiatalt, lányt is vonjanak be a munkába, tegyék lehetővé számukra, hogy traktorra üthessenek, tanuljanak, fejlődjenek, s minél többen tanult növénytermelők, állattenyésztők legyenek. Az asszonyok, fiatalok bevonása nem csak a gazdaságok mostani munkaerő gondját enyhíti, hanem segít kinevelni a jövő szakembereit.

Állami gazdaságainknak meg kell érteniök, hogy nem csak a dolgozók, hanem

a gazdaságok számára is óriási előnyöket jelent, ha minél nagyobb számban bevonják a családtagokat.

A családtagoknak van lakásuk, munkába állásuk tehát nem jár lakásgondokkal s ez a ma még szűkreszabott lakásviszonyok között igen nagy segítség. Igen sokat számít, hogy e családtagoknak nem kell messziről járni a munkahelyükre, tehát nem töltenek el sok időt és nem fáradnak a munkábajárással: s pihentebben, nagyobb teljesítményeket tudnak elérni. A családtagok jobban ismerik a gazdaságot, jobban ragaszkodnak hozzá, vigyáznak a gazdaság értékeire s így tovább.

Mindebből világosan kitűnik, hogy a belső tartalékok feltárása és felhasználása milyen fontos feladat. És e fontosságot csak növeli, hogy a külső munkaerők biztosítása ezidén nem hogy könnyebb, de inkább nehezebb, mint tavaly. Gyorsan fejlődő iparunknak mind több munkáskézre van szüksége, a falukról igen sok dolgozó ment az utóbbi félesztendőben is új és kibővített régi gyárainkba, üzemeinkbe. A falusi munkanélküliség régen a multé. Gazdaságainknak tehát mind több gondot kell fordítaniok arra, hogy a belső munkaerőtartalékokat teljesen felszínre hozzák és bekapcsolják a termelőmunkába.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a külső munkaerők biztosítása másodrendű kérdés. Az állami gazdaságoknak most, idejében kell biztosítaniok az ezévi termelési feladatok jó végrehajtásához szükséges időszaki munkaerőket. És ennek érdekében ne sajnálják a fáradságot, tartsanak szoros kapcsolatot a területileg illetékes DÉFOSZ-szervezetekkel járjanak utána hogy a szükséges munkaerő valóban meglegyen, ügyeljenek arra, hogy az ellenséges agitáció egyetlen időszaki dolgozót se tudjon eltántorítani. A fődolog hogy mindkét feladathoz valamennyi állami gazdaságunk idejében lásson hozzá, hogy a munkaidő megindulására a munkaerő sehol se hiányozzon.

Abaujszántón rendet kell teremteni a biztosítási bélyegek körül

Kedves Elvtársak!

Az abaújszántói állami gazdaság bérelszámolója, Bényei Mária rendetlenül kezeli a dolgozók biztosítási ügyét. Sajnos, ebben a gazdaságban még nagyon sok a politikailag fejletlen dolgozó: a mult rendszer úgy beléjük nevelte a hallgatást, hogy hiába tudják, — nem merik követelni, ami jár nekik. Így aztán csak egymás között beszélnek és nem azt hibáztatják, akit kellene, hanem az állami gazdaságot. Pedig Bényei Mária a hibás. Magam győződtem meg róla többízben, hogy olyan egyénnek, aki már két hónapja nem dolgozik, beragasztotta a biztosítási bélyeget: olyannak pedig, aki 14 napot dolgozott egyhuzamban, nem ragasztott bélyeget, s az ilyen dolgozók emiatt nem tudnak orvosi kezelésre menni. Persze, a gazdaság vezetőjét is felelősség terheli, mert neki utána kellene nézni, hogy a bérelszámoló hogyan végzi a munkáját. Mindenesetre a biztosítási bélyegek körüli rendetlenséget meg kell szüntetni, a dolgozók érdekét nem lehet ilyen felelőtlenül megsérteni.

Fekete Istvánné
Abaújszántó, Fő-út 45.

Termeljünk többet, - többet keresünk

Levél a normarendezésről

Olvostam a kollektív szerződés kiegészítéséről és a normarendezésről szóló hírt. Örültünk a határozatnak, mert az sok olyan hibát szüntet meg, melyek akadályozták a munkát. A határozatból különösképpen a teljesítménybérezés kiterjesztése ragadta meg a figyelmemet, mert ez jelentősen meg fogja javítani a munkát. Az időbéres elszámolás nem ösztönözte a dolgozókat magasabb teljesítmények elérésére. Hiába is igyekeztünk, nem kerestünk többet, mint azok, akik csak azt nézték, hogy teljen a nap.

A felsőbabádi állami gazdaság baromfitelepén például, ahol én is dolgozom, volt két baromfigondozó, — Losó Irén és Keresztély Erzsébet, akik rendszeresen később láttak a munkához, mint ahogy kellett volna. A munkaidő alatt se igyekeztek. Az itatóedények megtöltése például másnál félóra alatt elkészült, ők ketten egy óra alatt sem végezték el. A rájuk eső munka javarészét — baromfiólak tisztogatását, az etetés, itatást — is inkább a többi munkatársak végezték el helyettük és ők ketten mégis megkapták ugyanazt a fizetést, mint a becsületesen dolgozók. Ez nem volt helyes és ezt többször szóvátettük. Most, hogy megjelent a rendelet, mindenki annyi fizetést kap majd, amennyit teljesített és ez az igazság.

Egyébként is sokkal megfelelőbb a teljesítménybérezés. Jelenleg nálunk alig egy-két helyen van teljesítménybér és ez meglátszik a munkán is. Nem olyan lendületes, mint például a nyáron, amikor teljesítménybérben dolgoztunk. A kertészetben dolgoztam akkor, kapáltam és paprikát szedtem. Nem volt köztünk senki, aki ne lett volna munkaversenyben. Vidáman ment a munka, azért is, mert tudtuk, ha többet termelünk, többet is keresünk. Most, hogy időbérben dolgozunk, nincs meg ez a lendület a munkában. Az állami gazdaság összes dolgozóinak talán, ha 10 százaléka van jelenleg versenyben. Biztos vagyok benne, hogy a legutóbb megjelent határozat nyomán újra fellendül nálunk a munkaverseny. Ez a határozat tanulásra is ösztönöz minket, hiszen az alapbéreket is rendezik és nagyobb lesz a különbség a hozzáértést, szaktudást igénylő munka és az olyan munka bérezése között, amit bárki el tud végezni. A multban a magamfajta öt elemit végzett falusi lányból legfeljebb szolgáló lehetett volna. Ma már olyan szakmát választhatok, amihez kedvem van, — és én traktorosnak készülök. És az is leszek, mert a mi államunk, a dolgozók állama támogatásával rövidesen Kecskemétre mehetek nyolchetes traktorvezetőképző tanfolyamra. Ezt a tanulási lehetőséget azzal fogom viszonozni, hogy a tanfolyam után minden igyekezetemmel, az új norma túltejsítésével bizonyítom be: mi nők a férfiakkal egyenrangú harcosai vagyunk a szocializmus építésének.

Péli Krisztina
felsőbabádi állami gazdaság
baromfigondozó

A kollektív szerződés kiegészítéséről

A dolgozók kérésének eleget téve a földművelésügyi minisztérium és az Országos Munkabér Bizottság felülvizsgálta az állami gazdaságok és gépállomások dolgozóira vonatkozó kollektív szerződéseket és normákat. Az Országos Munkabér Bizottság határozata megváltoztatja és kiegészíti az eddig érvényben volt kollektív szerződéseket. A határozat az eddigi 22 bérkategória helyett 7 bérkategóriát állapít meg. Intézkedik arról, hogy külön alapbérek — bértarifák — alapján kell elszámolni a teljesítménybérben és külön az időbérben dolgozók keresetét.

A teljesítménybérben dolgozók alapbérei kategóriánként felsorolva, a következők: 1.40 forint, 1.65 forint, 1.90 forint, 2.20 forint, 2.60 forint, 2.90 forint, 3.80 forint. Az időbérben dolgozók alapbérei: 1.20 forint, 1.38 forint, 1.58 forint, 1.76 forint, 2 forint, 2.25 forint, 2.92 forint.

Az új teljesítménybér-tarifa jelentősen emeli az alapbéreket.

Az Országos Munkabér Bizottság határozata a dolgozókat, illetve az egyes munkákat a fizikai erőkifejtés, a veszélyesség, valamint a szaktudás figyelembevételével sorolja be az egyes bérosztályokba. A határozat pontosan megállapítja a munkaidőt is. A termelésben résztvevő fizikai munkavállalók mindakideje április 1-től október 31-ig napi 10 óra, november 1-től március 31-ig napi 8 óra; az állatok mellett dolgozó munkavállalóké napi 10 óra. Aratásnál, cséplésnél pedig 12 óra a napi munkaidő.

A kollektív szerződés kiegészítése rendezi az állami gazdaságok munkavállalóinak járandóságát is.

A nős, vagy családfenntartó állandó alkalmazottak 600 négyszögöl földjárandóságban részesítendők abban az esetben, ha a községben, melyhez a gazdaság tartozik, a munkavállalónak 600 négyszögölet meghaladó saját, vagy bérelt földje nincsen. Rendezi a határozat a kenyérgabona-fejadag biztosítását az állandó alkalmazottak és eltartott családtagjaik részére. Azok a munkavállalók, akik földjárandóságban nem részesültek, háztartási szükségletük fedezésére vásárolhatnak a gazdaság termékeiből, ha a gazdaság az állami szállítási kötelezettségeinek eleget tett.

A dolgozóknak minden héten egy szabadnap jár.

Ha valamilyen munkát vasárnap kell elvégezni, akkor a szabadnapot hétköznap kell biztosítani. Ha sürgős munkák idején a szabadnap biztosítása lehetetlen, akkor a szabadnapon végzett munkáért 50 százalékkal több bért kell fizetni. Az Országos Munakbér Bizottság határozata kimondja, hogy olyan premizálási rendszert kell bevezetni, mely a munka termelékenységét, at ermelés jövedelmezőségét előmozdítja.

A kollektív szerződés kiegészítésével egyidejűleg határozatot hoztak a meglévő normák felülvizsgálásáról és új normák megállapításáról. A kollektív szerződés kiegészítése és az új normák megállapítása kiküszöböli az eddigi hiányosságokat, igazságtalanságokat. Arányosítja a dolgozók keresetét és megteremti a szocialista munkaverseny további fejlődésének feltételeit.

A mezőgazdasági normarendezéssel kapcsolatban nemrégiben Budapesten értekezletre gyűltek össze az állami gazdaságok, gépállomások vezetői és küldöttei, valamint a DÉFOSZ megyei titkárai.

Az értekezlet résztvevői örömmel üdvözölték az Országos Munkabér Bizottság határozatát

és megtárgyalták a kollektív szerződés kiegészítésével és a normarendezéssel kapcsolatos tennivalókat.

A kritika erős fegyver az állami gazdaságok fejlődéséért vívott harcban

Erdei Mihály elvtárs, az ÁGI vezérigazgatója az elmult év végén felmentette beosztásából Lukács Béla mezőhegyesi főagronómust, mert nem úgy végezte kötelességét, mint ahogyan a szocialista termelés érdekében végeznie kellett volna. Lukács Béla — más beosztásba való távozásakor — alapos, részletes önkritikát gyakorolt és megfogadta, hogy új beosztásában keményebben, harcosabban dolgozik, okul a Mezőhegyesen elkövetett hibákból.

Lukács Béla elmondotta, hogy a mezőhegyesi gazdaság vezetősége rossz módszerekkel dolgozott, elhanyagolta a munkafegyelem megszilárdítását, a vezetésben rendszertelenség lett úrrá: nem alkalmazták a bírálat és önbírálat fegyverét s nem vették figyelembe a dolgozók alulról jövő, egészséges kritikáját sem. Ezek a hibák természetesen nagyon is éreztették hatásukat a termelésben, a termelés eredményeiben. „Erdei elvtárs jól látta, hogy mik a bajok s jól látta, hogy Mezőhegyesen új, harcos, a dolgozókra támaszkodó, s a kritika, önkritika fegyverét jól forgató vezetésre van szükség. A kritika erős fegyver az állami gazdaságok fejlődéséért vívott harcban. De az a fontos, hogy a bírálatnak meglegyen a hatása, egy-egy kritika nyomán ténylegesen megjavuljon a munka. És még egy nagyon fontosat szeretnék mondani. Én, mint pártonkívüli, tapasztalatból mondhatom, hogy a Párt iránti szeretet, a pártszervezet nevelő munkája hatalmas erő. Aki ezt nem érti meg, az nem tud jól dolgozni. Mezőhegyesen nagy szükség van arra, hogy a Párt vezető szerepe jobban érvényesüljön."

Lukács Béla ezután megköszönte, hogy Erdei elvtárs lehetővé tette számára, hogy a jövőben ellátogasson Mezőhegyesre. Végül kérte a gazdaság vezetőit és dolgozóit, hogy az új főagronómust, Lusztig Zoltánt, minden erejükkel támogassák: mert a legjobb szakember is csak akkor tud jó eredményeket elérni, ha a dolgozókkal közösen, együtt végzi munkáját.

A versenymozgalom sikeréért

A munkásosztály példája nyomán a szolnokmegyei állami gazdaságok dolgozói is felajánlásokkal, a termelékenység fokozásával készülnek népünk nagy ünnepére, Pártunk kongresszusára. A dolgozók számos egészséges kezdeményezése, komoly felajánlása minden szónál szebben bizonyítja, hogy dolgozóink mennyire szeretik a Pártot: s jó ölelükért, a felszabadulás óta elért nagy eredményekért még jobb munkával akarnak köszönetet mondani. Az eddigi tapasztalatok arra mutatnak, hogy a megye gazdaságaiban minden eddiginél szélesebb, elevenebb versenymozgalom bontakozik ki. 21 állami gazdaságunk közül 18 már párosversenybe lépett. Összesen 49 brigád tett kongresszusi felajánlást, közülük 28 szintén párosversenyben van.

Eddig 71 munkacsapat — nagyobbrészt állattenyésztő és gépesítési munkacsapatok — kapcsolódott be a versenybe s túlnyomó többségük, 62 munkacsapat, párosversenyre hívta ki egymást. 518 dolgozónk egyéni felajánlást tett s közel háromszázan már párosversenyben dolgoznak.

A felajánlások túlnyomó része nem általános, semmitmondó vállalás, hanem konkrét feladat. A dolgozók legtöbb esetben a vállalt felajánlás teljesítésére alkalmas legjobb munkamódszert is közölték, sőt röpgyűléseken, üzemi értekezleteken meg is vitatták.

El lehet mondani, hogy a dolgozók között igen nagy a versenykedv, a lelkesedés. Azokban az állami gazdaságokban, melyekben kint jártam, és ezt azt mutatja, hogy a verseny továbbfejlesztéséhez, a vállalások teljesítéséhez, sőt túlteljesítéséhez a legfontosabb feltétel megvan. Most már az a feladat, hogy dolgozóink irányítást, segítséget kapjanak a versenyben: a gazdaságok vezetői, szakemberei, az üzemi bizottság kisérjék figyelemmel támogassák, serkentsék a versenyt, gondoskodjanak a siker kiharcolásához szükséges feltételek biztosításáról.

De éppen ezzel kapcsolatban sok hiányosságot mulasztást lehet tapasztalni: s úgy vélem a versenymozgalom sikere érdekében legfőbb ideje e hibák feltárásának. A gazdaságokban láttam, hogy a vezetők örültek a dolgozók lelkesedésének, sok jó vállalásának. De az az igazság, hogy az örömnél többet kevés helyen tettek. Sőt, legtöbb helyen még a vállalásokat, az üzemi értekezleteket, röpgyűléseket sem igen készítették elő. A hibák ott kezdődnek, hogy a gazdaságok nagyrészében a vezetők „politikai feladatnak" tartják a munkaversenyt s nem is foglalkoznak vele. Egyszerűen

nem veszik tudomásul, hogy a verseny elsőrendű termelési feladat, amelynek előmozdítása a termelésért felelős gazgaságvezetők egyik legfőbb kötelessége.

A bánhalmi állami gazdaság vezetője például, amikor a versenymozgalomról érdeklődtünk, azt felelte: „Keressék meg az ÜB-titkárt, vagy a versenyfelelőst. Azok majd megmondják mi van a versennyel. Én nem érek rá, termelési feladatokkal vagyok elfoglalva." Ilyen és hasonló eset történt a karcag-tilalmasi és a pusztabánrévei gazdaságokban is. Vajjon, hogyan akarják e gazdaságok vezetői a gazdaságok ezévi tervfeladatait teljesíteni? Hogyan akarnak magasabb teljesítményeket elérni, kisebb önköltséggel termelni: ha a magasabb teljesítmények, fejlett munkamódszerek megteremtőjére, a versenymozgalomra ügyet se vetnek?

Az ilyen gazdaságokban természetesen — a versenyfelelős sem látja a feladatait. Nem kap segítséget, útbaigazítást, azt se tudja, hogyan fogjon hozzá a verseny szervezéséhez, fejlesztéséhez. Sőt, támogatás helyett nem egy esetben még akadályozzák is munkájában.

A tiszafüred-kócsi állami gazdaságban például nem engedték meg, hogy a versenyfelelős ellenőrizze a versenyfeladatok teljesítését: azt mondták neki, hogy „van annál fontosabb munka is."

De nem csak a gazdaságvezetők nagyrésze, hanem az agronómusok nagyrésze is elhanyagolja, mellékes ügynek tekinti a versenymozgalmat.

A megye 21 állami gazdaságából mindössze 3—4 gazdaságról lehet elmondani, hogy az agronómus termelési feladatnak tekinti a munkaverseny fejlesztését és tevékeny segítséget nyujt a versenyfeladatok teljesítéséhez.

Pedig a szakemberek segítsége rengeteget jelent. Meglátszik ez például a martfűi állami gazdaságban, ahol az agronómus szaktanácsokkal, irányítással segíti a tehenészek kongresszusi felajánlásának teljesítését; s ezzel a segítséggel a martfűi tehenészek máris jelentékenyen túlteljesítették vállalásukat Nem nehéz megérteni, hogy a martfűi tehenészek versenye *a gazdaság egész termelését előrevitte, óriási segítséget nyujt a gazdaság tejtermelési tervének jó teljesítésében, — s emellett nagyobb jövedelemez juttatja a tehenészet dolgozóit.*

Igen sok állami gazdaságunkban mégsem akarják ezt megérteni. És ennek egyik főoka a megyeközpontban gyökerezik. A megyeközpont vezetőinek, s a termelési előadóknak is az a véleményük, hogy a munkaverseny „politikai" kérdés. Persze, politikai kérdés is. De hát akkor mi a gazdasági kérdés, ha a termelékenység növelése nem az? Ennek a gyökerében hibás felfogásnak az a következménye, hogy a termelési előadók nem foglalkoznak a versenynyel, nem is igyekeznek azt a termelés szolgálatába állítani. A rossz példát azután a gazdaságokban dolgozó szakemberek is követik.

Nálunk, Szolnok megyében például a termelési előadók, vagy a főagronómus csak akkor foglalkoznak a munkaversennyel, amikor esetleg félévenként, kiértékelésre kerül a sor.

Az még egyszer sem történt meg, hogy a gazdaságok versenyfelelőseinek értekezletén egyik termelési előadó, a főagronómus, vagy a megyeközpontvezető résztvettek volna s irányítást, tanácsokat adtak volna.

Természetesen a gazdaságokban járva, sem érdeklődnek a versenymozgalom felől. Inkább csak egy-egy kampány idején figyelnek fel a versenyre, amikor az már jól rosszul folyik: tehát vezetés helyett az esemény uszályában kullognak s ez egyik főoka annak, hogy a versenyek ellaposodnak, kampányszerűek lesznek.

Most, a kongresszusi verseny kezdete óta a megyeközpont valamelyest változtatott eddigi magatartásán: de az eredmények sokkal inkább a dolgozók alulról jövő, lelkes kezdeményezéseinek tulajdoníthatók, mint a megyeközpont munkájának. És itt még egy hibát szóvá kell tennem. A megyei versenyfelelős, aki egyszemélyben újási megbízott is, semmiféle segítséget nem kap az adminisztráció elvégzéséhez: s a drága szervezési idő terhére kénytelen éjjel-nappal gépelni, aktákat írni, — mert a verseny- és újítási munkák számára még alkalmilag sincs gépíró.

A hibák természetesen még messzebbre nyúlnak, az ÁGI-ig.

Az ÁGI igen kevés elvi és szervezési segítséget nyujt a versenyhez.

Régebben 1—2 havonta legalább voltak értekezletek a megyei versenyfelelősök részére, ahol megkaptuk a versenymozgalom irányításához, szervezéséhez szükséges szempontokat. Most már több mint fél éve, nem volt ilyen értekezlet, pedig a beszámolókra, a hozzászólásokból hasznosítható tapasztalatokra igen nagy szükség volna. Az

ÁGI a kongresszusi verseny szervezéséhez és továbbfejlesztéséhez mindössze egy szűkrefogott körlevelet adott ki, amely 20 sorból állott, s amelyben például az állattenyésztésről egyetlen szó sem volt.

Hogyan szervezzünk ebből jó versenymozgalmat? Hogyan vessük fel kérdéseinket, tapasztalataink, a menetközben tapasztalható hibákat, akadályokat, hogyan támaszkodjunk a többi versenyfelelős tapasztalataira? Az ÁGI ugyan a központvezetőknek tartott egy értekezletet, s a központvezetők bizonyosan megkapták a kellő útmutatást a versenyhez is, — de sok dolguk közben erről elfeledkezhettek, mert a megyében semmit sem mondtak a versenyről.

Az volna a javaslatom, hogy az ÁGI havi értekezleteket rendszeresítsen a megyei versenyfelelősök részére, mindig más és más megyében: így egy-egy megye szervezőmunkáját, egy-egy versenyfelelős tevékenységét is alaposan megismernék, bírálattal, javaslatokkal segíthetnék, — s mindnyájan sokat tanulnánk. Az ÁGI-tól így mindig megkapnánk a jó munkához elengedhetetlen elvi irányítást, s végzett munkánk értékelését is. Igen nagy szükség van arra, hogy

az ÁGI alaposabban ellenőrizze munkánkat, szorosabb kapcsolatot tartson velünk s a megyeközpontok vezetői előtt is megfelelő súlyt adjon a versenynek.

Igy számíthatunk arra, hogy a becsületesen dolgozók lelkes versenymunkája nem jut kátyuba, hanem állandóan továbbfejlődik: s a munkaverseny állami gazdaságainkban is a szocializmus építésének kommunista módszere lesz.

KÉPES JÁNOS
megyei versenyfelelős,
Szolnok megye.

A takarékossági határozat végrehajtása állami gazdaságainkban

Ötéves tervünk első évét, az 1950-es évet népgazdaságunk rendkívüli fejlődése jellemzi. Népgazdaságunk minden területén emelkedett a termelés mennyisége és a munka termelékenysége. A beruházások összege kétszerese az előző évinek.

A további gyors és eredményes fejlődésünk, a béke harcos és kemény megvédése megköveteli a szocializmus építésének meggyorsítását és honvédelmünk megerősítését. Ennek sikeres megvalósítása érdekében nélkülözhetetlen feltétel az összes anyaggal, gabonával, élelmiszerrel, gépekkel, munkaerővel való takarékosság alapos fokozása, mert ennek eredményeként újabb hatalmas tartalékok: anyagok és pénzösszegek keletkeznek, melyek felhasznnálásával népgazdaságunk fejlesztését az eddiginél is gyorsabbá és eredményesebbé tehetjük.

Népköztársaságunk Minisztertanácsa a takarékosságra vonatkozó határozatában megállapítja, hogy „népgazdaságunk további gyorsütemű fejlesztésének egyre inkább akadályává válik a takarékos gazdálkodásnak széles területeken mutatkozó hiánya". Ez azt jelenti, hogy a termelés, a beruházások területén és más területeken sok a felesleges kiadás, költekezés; sőt egyes helyeken a pazarlás jelei mutatkoznak

Ezen megállapítások jó néhány állami gazdaságra is vonatkoznak, ahol nem érvényesül a gazdaságvezető munkájában a szigorú takarékosság, harc minden fillér felesleges kiadása ellen; a túlnagy létszám csökkentéséért, az anyagmegtakarításért, harc a rentábilis, eredményes gazdálkodásért.

Vannak olyan állami gazdaságaink és megyeközpontjaink, amelyek központjaiban, irodáiban sokkal többen vannak, mint amennyivel jó munkaszervezéssel s ellenőrzéssel — a jelenlegi viszonyok és körülmények között is — a szükséges és előírt irodai, könyvelési és adminisztrativ munkát a jelenlegi létszám felével vagy kétharmadával kifogástalanul, jól restanciák nélkül el lehetne végezni. De miután „sok a bába" — elveszik a munka és elveszik a munka rendes és pontos elvégzéséért való személyi felelősség is. Egyik állami gazdaságunkban harminckilencen „dolgoznak" a központi irodában, jól lehet a gazdaság nem egészen 2800 holdon gazdálkodik... — De még számos hasonló példát lehetne felsorolni, hogy gazdaságvezetőink és megyeközpontvezetőink között szép számban akadnak olyanok, akik csak állandó létszámemeléssel, vagyis pazarlással tudják elvégezni az előttük álló feladatokat.

A takarékosságra állami gazdaságainkban nemcsak az előbbi területen van szükség, hanem mindenütt. Hogy ez mennyire így van, mutatja a minisztertanácsi határozat, mely megállapítja: Az állami gazdaságokban általános jelenség a termények, takarmányok, a gépek és szerszámok hanyag, szakszerűtlen kezelése. A betakarítás késedelmes elvégzése, valamint a már betakarított termények gondatlan kezelése, amely évente 4—5 százalékos szemveszteséget okoz, a normális és előírt fél százalék helyett. A takarmányok rossz kazlazása és szakszerűtlen trágyakezelés, a helytelen és gondatlan tejkezelés óriási károkat okoz népgazdaságunknak, hazánknak. — Azon állami gazdaságainkban, ahol e kártokozó vétkes és bűnös jelenségek megvannak, a legnúlyosabb felelősség terheli a gazdaság vezetőjét és az ott dolgozó szakembereket, akik nem alaposan és nem rendszeresen ellenőrzik a gazdaság területén folyó munkákat, nem tanítják a dolgozókat a szakszerű munkára és azt hiszik, hogy a szocialista mezőgazdasági nagyüzemet, az állami gazdaságot az irodából is el lehet vezetni.

Gyökeresen meg kell szüntetni az állami gazdaságainkban folyó építkezések tervszerűtlenségét, költségességét. Ezzel is jelentékeny összegeket lehet megtakarítani és az így nyert megtakarításból gyorsítani lehet a gazdaságok üzemi és lakásépítkezéseit. Óriási összegek takaríthatók meg gazdaságaikban a termelőeszközök, gépek, traktorok és épületek jobb kihasználása révén is.

A tennivalók a takarékosság megvalósításáért sokfélék. Minden gazdaságban és megyeközpontban ki kell dolgozni a fokozott takarékosságot biztosító rendszabályokat a helyi viszonyoknak megfelelően és azokat minden téren a legkisebb engedmény nélkül érvényesíteni kell.

Fontos feladat vár a gazdaságok és megyeközpontok vezetőire. Intézkedések sorozatát kell tenniök a határozat végrehajtása érdekében és biztosítaniok kell a takarékosság fontos előfeltételét, a pénzügyi és tervfegyelem megszilárdítását. A Minisztertanács személyükben is felelőssé teszi őket a határozat végrehajtásáért, a takarékos gazdálkodásért. A határozat az egész országhoz, az egész dolgozó néphez szól, tehát az állami gazdaságok összes dolgozóihoz is, ahol a vezetőknek és beosztottaknak, minden dolgozónak egyformán kötelessége a takarékosság betartása és érvényesítése minden munkában. Az állami gazdaságok eddigi, sokhelyütt ráfizetéses gazdálkodásának megváltoztatásához nélkülözhetetlen a legszigorúbb takarékosság megvalósítása és betartása minden dolgozó részéről.

A gazdaságvezetők és megyeközpontvezetők ne ismerjenek kíméletet a pazarlókkal, a herdálókkal szemben, egyben éberen figyeljék az ellenséget, nehogy aknamunkájával akadályozza erőfeszítésünket.

A takarékossági határozat végrehajtása népi demokráciánk újabb győzelmét fogja jelenteni. A dolgozóknak ezt az újabb harcát — mint minden harcunkat a szocializmus építéséért — Pártunk vezeti és Pártunk szervezetei mozgósítják erre az összes dolgozókat.

Komlóssy József

Fizessen elő magyar lapokra külföldön élő barátai, ismerősei részére!

a „Kultúra" Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, Budapest, VIII., Rákóczi-út 5. Távbeszélő: 223—679, előfizetéseket felvesz

az **AGRÁRIRODALMI TÁJÉKOZTATÓ, AGRÁRTUDOMÁNY, ÁLLAMI GAZDASÁGOK, GÉP- ÉS TRAKTORÁLLOMÁS, ERDŐGAZDASÁG, KERT- ÉS SZŐLŐ, SZÖVETKEZÉT, TÉRMELŐSZÖVETKEZET, MAGYAR ÁLLATORVOSOK LAPJA, MAGYAR MEZŐGAZDDASÁG** folyóiratokra és hetilapokra, forintfizetés ellenében, külföldi címekre!

Az új normák a dolgozó nép érdekét szolgálják

Levél a bábolnai norma- és időelemző-tanfolyamról

Nyolcvanan vagyunk a bábolnai norma- és időelemző-tanfolyamon, mind állami gazdasági dolgozók. Amikor idejöttünk, eg ykicsit megijedtünk. Hátha nem bírjuk majd elsajátítani azt a tudást, amire a gyakorlati munkánkban nagy szükség lesz. De aztán erőt vettünk az ijedtségen. Sokan vannak közöttünk párttagok, azután meg DISZ-tagok. Lehetetlen, hogy ne bírjuk megtanulni azt, ami munkaterületünkön a szocializmus építéséhez, a béke védelméhez szükséges. Hozzá is láttunk és az előadó elvtársak, elvtársnők igen nagy segítséget nyujtanak nekünk az anyag elsajátításához. A tanfolyam hallgatói között jó kollektív szellem alakult ki. A jobban tanuló elvtársak készségesen segítik azokat, akik nehezebben birkóznak meg a tanulással. Mindnyájan azon vagyunk, hogy a tanfolyam összes hallgatója eredményes munkát tudjon végezni.

Azt nem is tudom elmondani, milyen nagy öröm és kitüntetés számomra, hogy itt lehetek az iskolán. Mikor az elepi gazdaságban megtudtam, hogy tanfolyamra megyek, bizony sírvafakadtam. Én, iskolára? Nem is akartam elhinni. De igaz lett. Megkaptam az értesítést. Akkor eszméltem csak rá, hogy Rákosi elvtárs gondoskodása az én számomra is biztosítja a tanulást, dolgozó népünk bennem is megbízik. Nem leszek hálátlan ezért a bizalomért. Minden időmet felhasználom a tanulásra, hogy a tanfolyam végén biztosan indulhassak neki a gyakorlati munkának. Egy kicsit fáj arra gondolni, hogy itteni sok jó elvtárstól nemsokára el kell válni. De boldogsággal tölt el az a tudat, hogy a munkahelyemen szép feladatok várnak rám is. Nem fogok fáradságot ismerni. A gazdaságban minden dolgozónak úgy meg fogom magyarázni az új normák jelentőségét, hogy jóbarátjuknak tekintik az új normákat. Megmagyarázom, hogy az új normák még igazságosabb, szocialista bérezést tesznek lehetővé: segítik a termelékenység emelését, segítik, hogy minél többet termeljünk a dolgozó nép, a magunk számára. Aki az elavult normákhoz ragaszkodik, az az alacsony termeléshez, kis jövedelemhez ragaszkodik. Nem állhatunk meg annál, amit tavaly elértünk. Jobban akarunk élni, szebben: és ehhez többet kell termelnünk. Biztos vagyok benne, hogy minden dolgozó meg fogja érteni, — az új normák a dolgozó nép érdekét, boldog jövőjét szolgálják.

K. Nagy Eszter
Bábolna

Vas megyében is volt „Ágasegyháza"

Erdei Mihály elvtárs a mult év novemberében megtartott értekezleten ismertette az ágasegyházi állami gazdaság vezetőinek súlyos szabálytalanságait: s azt is elmondotta, hogy a megtartott vizsgálat után a gazdaságvezetőt és helyettesét azonnal leváltották. Erdei elvtárs hangsúlyozta, hogy több „ágasegyházai" gazdaság is van az országban. Hazatérve én is éberebben figyeltem a megye gazdaságait és csakhamar rájöttem, hogy Körmenden is az ágasegyházai szabálytalanságokhoz hasonló mulasztások, sőt még nagyobb hibák fordulnak elő. Jobban utánajártam a dolognak, elbeszélgettem a dolgozókkal, s közülük egyiket meg is bíztam, hogy mindent pontosan figyeljen meg. Igy azután bércsalásnak, s más súlyos hibáknak is nyomára jöttünk. A gazdaságvezető, jobboldali szociáldemokrata, és helyettese úgy bántak a dolgozókkal, mint a hajdani bolosispánok: terrorizálták őket, felülről bántak velük. A gazdaságvezető a gazdaság pénztárából 800 forint lelépési díjat fizetett egy lakásért, annak ellenére, hogy ezt én előzőleg megtiltottam. Egy másik gazdaság megbízta őket, hogy csikókorlát készítéséhez 1700 forintért gömbrudat vásároljanak. De ők csak 890 forintot költöttek gömbrúdra, a többiért kerékpárt vettek: a gazdaság felé azonban 1700 forintot számolták el. A dolgozókat beállították saját kukoricájuk morzsolására — főleg a gazdaságvezetőhelyettes — a bérlistán pedig elszámolták ezt a bért is. A dolgozókat megfenyegették, hogy elbocsátják, sőt bezáratják őket, ha minderről bárkinek beszélni mernek.

A vizsgálat után a gazdaságvezetőt és helyettesét azonnal leváltottam s köteleztem őket az okozott kár megtérítésére. Szeretném, ha a körmendi gazdaság vezetőjének és helyettesének ügye az Állami Gazdaságok lapjában megjelnenne, hogy a többi megyeközpontok és gazdaságok könnyebben le tudják leplezni a még meglévő „ágasegyházákat".

Mikes János igazgató
Állami gazdaságok vasmegyei központja

Gondoskodjunk idejekorán a permetezőszer beszerzéséről a szükséges mennyiségben, nehogy az időjárás, vagy az ország minden részéből egyidőben jelentkező igénylések torlódást és késedelmet okozzanak a szállításokban.

A műtrágya és növényvédőszerértékesítő vállalat

központi és vidéki raktárai tárolnak **rézgálicot, mészkénlé** főzéshez szükséges **kénport, gyümölcsfa-karbolineumot, gyümölcsfa-olajat** (Dormant-Wash) stb. Ajánlatos tehát a megrendeléseket már most feladni (Budapest, V., Zrinyi-u. 4. Tel.: 129—560.)

Beszerezhető:

Budapesten a Magkereskedelmi Vállalat „Vetőmag Bolt"-jaiban, nagyobb vidéki városokban az állami kiskereskedelem útján, egyéb helyeken a földmővesszövetkezeteknél.

A szerződésben álló termelőcsoportok a termeltető vállalatoknál igényeljék, a többi tszcs-k, a Megyei Tanácsok mezőgazdasági osztályai útján biztosítsák a szükségleteket.

Fordítsunk több gondot a kultúrmozgalomra

A SZOT elnöksége nemrégiben megvizsgálta a szakszervezetek kulturális munkáját s határozatot hozott a kultúrmunka feladatairól. E határozat megállapítja, hogy a kultúrmozgalom, könyvtár- és olvasómozgalom eléggé elhanyagolt terület, noha e munkának igen nagy jelentősége van a dolgozók politikai, kulturális és szakmai színvonalának emelésében.

Állami gazdaságainkban szintén sokhelyütt tapasztalható, hogy elhanyagolják, lebecsülik a kultúrmunkát, sőt olyan jelenségekkel is találkozni lehet, hogy némely helyeken egyenesen megakadályozzák a kultúrmunka eredményességét. A kenderesszigeti állami gazdaságban például mintegy 6000 forint értékű könyvet vásároltak: e könyvek azonban a dolgozókhoz nem jutnak el. A szenttamási gazdaságban a szociális keret utolsó negyedét olyan „kulturális" célra használták fel, hogy „Mikulás-estet" rendeztek, a tisztviselők részére cigarettát vásároltak, töltőtollat és flanell-ruhaanyagot osztottak ki ajándékképpen. Ugyanakkor mindössze 15 forintért vásároltak könyvet. A népmővelésügyi minisztérium már többízben felhívta Szolnok megye figyelmét a kultúrmunkával való törődésre, de ezideig nem sok eredménnyel. Remélhetőleg a szenttamási gazdaság példájából most már mégis csak észreveszik, hogy bajok vannak a kulturális célokra fordítandó összegek felhasználásával, s az egész kultúrmunkával.

A szakszervezet 15 állami gazdaságunk részére átlagosan 20—20.000 forintot utalt ki kulturális célokra. Két állami gazdaság kivételével azonban a többiekben nyomát sem látni, hogy kultúrterem létesítésével, színpaddal, könyvtárral vagy más módon hozzájáltak volna a kultúrmunka feléléknkítéséhez. Állami gazdaságaink vezetői nagyobb gondot kell, hogy fordítsanak a gazdaságok kulturális életére. A jó kultúrmunkára mindenütt megvan a lehetőség. Számos állami gazdaságunkban — nagyösszegű segítség nélkül is — eleven, színvonalas kultúréletet teremtettek. Pest megyében például Felsőbabádon, Dánszentmiklóson, Pótharasztpusztán kitűnő kultúrgárdák vannak, melyek jutalomban is részesültek; munkájukat összekötik az MNDSZ, DISZ kultúrmunkájával, eljárnak a falvakba is, zenekaruk, népi táncocsoportjuk van. Csongrád megyében is számos állami gazdaságban van élénk kulturális és sportélet. A kultúrmunkát egyes helyeken szorosan összekötik a termeléssel. Egyes gazdaságokban például ércekszámokban foglalkoznak a legjobb dolgozókkal, a kimagasló eredményekkel s a csasztuskákban kipellengérezik a hibákat, az elmaradókat, lustákat, kötelességmulasztókat. E gazdaságokban jól megszervezték az olvasómozgalmat is.

Állami gazdaságaink kövessék a fenti példákat. Használják fel helyesen a rendelkezésre álló szociális keretet, létesítsenek kultúrotthonokat, a könyvtárakat lássák el megfelelő könyvekkel; a gazdaságvezetők fordítsanak gondot arra, hogy a gazdaságok időnként rendezzenek szakmai kiállításokat az elért eredményekről, anyagtakarékosságról, selejtcsökkentésről, stb. Mindenütt legyen faliújság és minél több dolgozót vonjanak be a faliújság szerkesztésébe s a munkaverseny népszerűsítésével, a hibák bírálatával, vitákkal, a kultúrmunka sokféle tevékenységével is segítsék elő minél jobb termelési eredmények elérését.

Győrfy Sándorné

ÁLLAMI GAZDASÁGOK

A szerkesztésért felel:
Erdei Mihály főszerkesztő

Szerkesztőség: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.

Megjelenik havonta egyszer.

A kiadásért felel: a Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat igazgatója

Kiadóhivatal:

Ma

Buda

AG. DISZ. Munkabér Bp. V., Hold u. 1.